

La setmana a Catalunya

El discurs del senyor Azaña a València ha donat peu a les esquerres de Catalunya per a repetir les manifestacions de provincialisme a què ens tenen acostumats. És lamentable l'errada en què incorren els nostres polítics de dreta i d'esquerra en desplaçar fora de la nostra terra el centre i el nord de llurs actuacions. Això fa que la política catalana s'agrisi, perdi personalitat pròpia i es converteixi no en política per a Catalunya sinó en política feta des de Catalunya al servei de coses que no tenen per a nosaltres un interès essencial.

La tasca més urgent dels és precisament la correcció d'aquesta desviació tan funesta i la reparació dels danys que ella ha produït i segueix produint encara a la nostra vida pública.

La vista de la causa contra el senyor Companys i el seu Govern ha estat la nota de més interès de la vuitada.

Més que la sentència donada per un Tribunal, la competència del qual ha estat reclamada pels actuals processats, ens interessa la sentència definitiva que en el seu dia haurà de pronunciar el poble de Catalunya sobre les responsabilitats involucrades en els fets d'octubre i en el seu període preparatori. Llavors serà quan, amb absoluta llibertat, podem i haurem de jutjar i comentar la conducta d'uns i altres. Llavors serà quan desitjarem ardentment que el poble de Catalunya judiqui amb un ple coneixement de causa i amb un encert absolut, sense altra passió que el deure, sense altre perjudici que l'interès del país. Perquè la sentència que llavors serà donada si que en tindrà de transcendència per a l'esdevenidor de la nostra

Segueix sense resoldre l'afer de la valoració dels serveis d'Obrers Públics de la Generalitat. De totes maneres sembla que la resolució és qüestió de pocs dies, i és ben possible que quan els nostres lectors llegeixin aquestes ratlles, ja hagi estat feta pública.

Sobre aquest afer el Govern Gestor de la Generalitat ha publicat una curiosa nota en la qual carrega la culpa de les actuals dificultats al text de l'Estatut de Catalunya, tan migrat en ço que afecta a les Finances de l'organisme autònom.

Es colpidor (de moment no podem qualificar-ho d'altra manera), el fet que els qui més s'oposaren a l'aprovació de l'Estatut (que tenen majoria dintre de la Gestora de la Generalitat) i rega-

EDITORIAL

El pèndol

— els fets ens obliguen a acceptar la confusió nomenclatura —

Així almenys ho proclamen, prenent com a base, un acte polític de celebració recent, els periòdics d'esquerra, singularment els de casa nostra. I així semblen confirmar-ho els comentaris cautes però mal humorats d'algun diari que podríem anomenar de dreta. ¿Estem doncs a l'inici d'un dels periòdics moviments de retorn del pèndol polític que no ha de parar fins arribar a l'altre extrem del seu curs? Molt possiblement. En aquesta qüestió de dretes i esquerres es barregen tantes coses — ho hem hagut de dir ja moltes vegades — que el joc polític es converteix en una mera baralla de tendències en què ningú no arriba a tenir més goig complet que el d'anorrear l'adversari. De fet la cosa té tots els senyals d'una veritable i incurable discòrdia civil. És fortament de lamentar perquè això no porta sinó al salvatgisme i a la destrucció i és més de lamentar encara que els partits catalans s'hi deixin arrossegar amb tanta o més alegria que els partits espanyols, perquè a Catalunya tenim raons més que sobrades per a haver-ne escarmentat. Aquesta lluita causa una enorme pertorbació a les consciències i una desorientació de les voluntats perquè determina que molts dels que hi prenen part hagin de sacrificar els uns als altres elements de la pròpia convicció posats en conflicte per l'obediència servil al partidisme de fora. Una reconstrucció moral, i gosariem dir material, de Catalunya no és possible pel camí que seguim. L'interès de Catalunya no ha d'ésser una qüestió de dretes i esquerres sinó el mòbil i la preocupació de tots els catalans. Ho repetirem fins a la sacietat. I que ningú no s'excusi amb el de l'altra banda perquè això no és excusa. Precisament la salvació de Catalunya hauria vingut el dia que un dels seus grans partits hagués volgut diferenciar-se de l'altre, pel fet d'ésser una cosa autòctona, perfectament deslligada de submissions forasteres, que es moguéssin dintre una òrbita pròpiament nacional. Aleshores el país hauria pogut comptar amb algun nucli important que no fos una mera bandositat i sí un instrument d'ordenació i cohesió. Però per a això calia que en un indret o altre no hi haguessin presses excessives, no hi haguessin afany de victòries i guanys immediats que només es poden obtenir amb col·laboracions comprometedores, amb acomodacions enginyoses però poc convincentes, amb un afebliment d'ideals, amb un ús extensiu d'aquella operació típica que el poble anomena tirar aigua al vi. Han passat moments en què si s'hagués fet el que diem, la bandera del

hauria pogut ésser recollida d'on l'havien llençada mans no prou dignes o no massa curoses i hauria continuat alta i imponent respecte

Però tots aquests moments han estat menyspreats. S'ha volgut anar de cara al petit guany de l'hora i s'ha llençat per la finestra la collita del futur. Per això ara, en veure'ns abocats a una altra estrebada desllorigadora de la corda política, en presumir la possibilitat d'una continuació indefinida de brusques transicions de l'un extrem a l'altre extrem, no són els que han aportat amb llur conducta una part important a la producció del fenomen els que se'n poden plànyer amb justícia, sinó els que ens hem quedat sols, proclamant i servint la bona doctrina en espera que els fets ens vagin donant la raó i els ciutadans se'n vulguin adonar.

tejaren les facultats que s'hi reconeixen, es queixin ara del resultat de llurs actuacions preterites.

Per aquest camí no desesperem de veure com els senyors Royo Villanova, Gil Robles i Lerroux, inclouen en llur programa de revisió constitucional una ampliació de facultats i de possibilitats econòmiques per a l'Estatut de Catalunya.

no els C.

Llegiu i
propagueu
EL TEMPS

Subscriuiu-vos-hi
Anuncieu-vos-hi

En l'aniversari de la "Rerum Novarum"

Commemoracions... Cal però fer qualcom més

per P. Muñoz i Castanyer

Aquests últims dies s'han celebrat a Catalunya diversos actes per a commemorar la promulgació de les Encíclics "Rerum Novarum" i "Quadragesimo Anno".

Bo és que ens en recordem. Cal, però, que no es considerin aquests sapientíssims documents com a cosa simplement per a parlar-ne molt i celebrar-hi vetllades, estudiant-los solament com a peces literàries, o bé per a només poguer dir que tenim molt bona doctrina social.

Es necessari, si és que volem que les classes obreres i tot el

poble en general vulguin fiar-se del Cristianisme, que lluitem en tot moment per tal que aquestes doctrines SIGUIN APLICADES. No en treurem res de tenir un magnífic programa si a l'hora de realitzar-lo ens espanta o el deixem de banda. Tenint en la "Rerum Novarum" i la "Quadragesimo Anno" la veu orientadora i el quibatge que pobres i rics, obrers i patrons necessiten, hem deixat que les principals conquestes socials a casa nostra les realitzessin les organitzacions socialistes i les anarco-sindicalistes. Moltes de

(segueix a la tercera pàgina)

Dits i fets

Les esquerres catalanes altra vegada de genolls als peus de l'Azaña.

Els que més es distingeixen en aquesta actitud són els d'Acció Catalana.

I diuen que a Acció Catalana encara hi queden nacionalistes. Aquests nacionalistes qualsevol dia ens faran venir a Barcelona el senyor Azaña perquè ens torni a repetir allò de que "ahora sois de la República española" que des del balcó de la Generalitat un dia ens ho va fer rosegar tres vegades mentre els nostres esquerristes, com uns bous, responien: "Sí, sí, sí!"

Azaña, Marcellí Domingo, Hurtado, Gabriel Alomar...

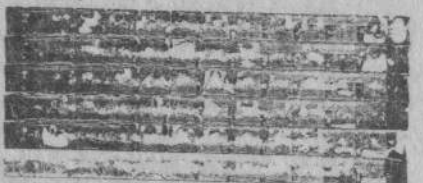
"La Publicitat", "La Humanitat", "La Rambla"...

Per a l'altíssima tasca de fer-se seva Catalunya, a les esquerres espanyoles no els manquen pas ni colonitzadors, ni "moros amigues", ni premsa adicta.

"La Publicitat", entusiasmada per l'acte de Mestalla, ja dona com a cosa feta la formació d'una esquerra burgesa, ponderada i d'ordre... controlada pels socialistes, però.

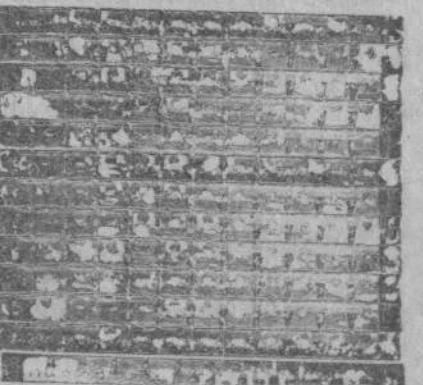
I a través dels seus editorials s'hi dona bojanament a aquesta il·lusió, encara que això sigui a canvi d'arreconar el catalanisme per un azanyisme i un festejar els forasters que dona pena de veure.

A Madrid, davant el Tribunal de Garanties, es veu la causa contra el darrer Govern de la Generalitat.

El setmanari "La Rambla", amb motiu d'aquests procés ha sortit diàriament. La gent però li ha girat l'esquena. I "La Rambla" no s'ha venut apenes. A excepció de la del dilluns que la gent l'adquiria... per a enterar-se del discurs de l'Azaña o per saber notícies de Portugal!

¿Es que el poble català—algú es preguntarà— se'n torna indiferent?

Dos Sants Anglesos Servir el país

per Pau Romeva

El món catòlic s'alegra aquests dies amb la canonització de dos Sants Anglesos, Tomás Moore i Joan Fisher. Filòsof i jurista l'un, teòleg i poeta l'altre, ambdós homes de distinció en llur país i figures eminents del Renaixement, perderen honors, riqueses i poder, patiren empresonament i moriren al patíbul per haver-se resistit a tenir per justa una cosa que era injusta, per no haver volgut reconèixer un poder diví a aquell que no tenia sinó un poder humà. Quan es parla de l'Església com a massa afecta als poderosos d'aquest món, l'Església pot retreure, entre altres, l'exemple d'aquests dos homes que ara acaba d'elevat als altars. Un Rei cregué que perquè era Rei obtindria de l'Església allò que no podia obtenir cap home. L'Església digué simplement: No puc. El Rei enfellonit es revoltà contra l'Església i es proclamà ell cap de l'Església. Dos homes, dintre el nou estat de coses podien no solament haver conservat un poder que ja tenien sinó haver-lo augmentat fora mesura. Només havien de fer una cosa: seguir el Rei en la seva rebel·lia. I cada un d'aquests homes digué al seu torn: «No puc». I foren decapitats. La història és senzilla i brutal, com moltes d'aquestes històries. Però la grandesa moral que se'n desprèn fa un resplendor que travessant els segles ve a il·luminar la nostra època, amb una exemplaritat molt oportuna. Perquè avui tots els poders es confonen i cada poder aspira a ésser tan alt com el poder diví: ningú no demana sinó que el serveixin i les consciències es venen per un preu molt més baix que el que pagaren aquells dos màrtirs per llur esplèndida independència espiritual. No per conservar la vida, sinó per no perdre la més petita comoditat són legió avui els que es presten a cada punt a mudar de senyor. «Jo ho puc tot» ha dit l'home; i s'ha convertit en un esclau, perquè renunciant a obeir al més Alt Senyor ha perdut la raó i el fonament de la seva independència. Qui és avui, capaç de dir «No puc»? Mireu-ho bé i en trobareu ben pocs. Tothom cerca una raó per a transigir, per a adaptar la seva fe o la seva convicció a la tensió d'unes circumstàncies. Ningú no vol ésser foragitat del més modest banquet. I tanmateix, si no volem caure en una irremediable baralla de gossos, només tenim un recurs: que és conservar íntegre el servei de les pròpies conviccions. En matèria religiosa, no cal dir, necessitem la Fe; però àdhuc en l'ordre temporal no podem donar un pas sense disposar d'una fe. Si un dia sortim del dolor i la confusió presents serà gràcies a aquells homes que tenint una fe han preferit servir-la a servir-se ells mateixos. I això és tan veritat per a les coses universals i eternes que afecten els destins de tota la humanitat com per a la cosa més local i limitada; perquè la llei de l'home només pot ésser una. Aquesta lliçó ens la dona l'Església en la vida de tots els seus Sants, però la veiem més clara que en cap altra en la d'aquells que com Sant Tomás Moore i Sant Joan Fisher han estat homes públics i han hagut de resistir l'extralimitació d'un poder públic. Perquè ells foren i són exemple de cristians fermes i sincers; però foren i són també, en el més recte sentit de la paraula, exemple altíssim de ciutadans.

Catalunya per ...

per M. Carrasco i Formiguera

La innegable transcendència política de l'acte celebrat el passat diumenge al camp d'esports de «Mestalla» ha tingut la virtut de commoure fins l'engrescament els periòdics, els dirigents i fins les masses de les esquerres catalanes.

Manuel Azaña consagrat definitivament el diumenge com líder de les esquerres espanyoles constitueix pel moment l'única esperança de salvació de bona part dels nostres conciutadans, els quals s'entesten encara en cercar el remei de la , en l'actuació de polítiques espanyols.

No hem de formular en aquest lloc el judici crític de la personalitat política d'un home tan complex com Azaña. Qualitats excepcionals i defectes innegables es barregen en proporció desigual i farien molt difícil una justa classificació, la qual, repetim que no ens interessa, tant més quant cada dia és més ferma la nostra convicció i el nostre propòsit de sentir-nos absolutament deslliats de les qüestions i problemes de la política general espanyola.

Si hem cregut doncs oportú fer una al·lusió al discurs del gran polític castellà no és pas per fer cap comentari als extrems polítics de la seva extensa disertació, sinó per a subratllar exclusivament el sentit dels paràgrafs en els quals Azaña féu al·lusió als nostres problemes, amb un criteri que considerem altrament alligador per als seus nombrosos admiradors de Catalunya.

Utilitzem pel nostre comentari el text taquígrafic del parlament publicat pel periòdic barceloní «La Rambla» i d'ell transcrivim les paraules següents pronunciades en relació a :

«Le ha sido arrebatado —diu referint-se a Catalunya— un régimen propio como si fuese el régimen el que hubiese incurrido en una infracción legal y le ha sido arrebatado con el concurso y con la aprobación y con la cooperación de algunos catalanes los cuales ciertamente no habrán necesitado sofocar un fervor republicano para adherirse a esta política, pero por lo menos, han tenido para someterse a ella, que dejar a un borde del Ebro su antiguo catalanismo. Allí se las entenderán en Cataluña, que es donde tienen más derecho de pedirles cuentas por esta actitud.»

Observem efectivament com Azaña respecta, en els termes copiats el dret indiscutible dels catalans a resoldre pel nostre compte les qüestions que es plantejen en la nostra política.

Això és precisament el que ens convindria saber fer. Rentar a casa la nostra bugada, i resoldre les nostres qüestions sense intrusió i amb independència dels nuclis i organitzacions polítiques que no tinguin una arrel fonamentalment i exclusivament catalana i en justa correspondència, abstrets absolutament pels nostres problemes, tenir per a les lluites i competències el mateix sentit de respecte i inhibició. «Allá se las entenderán», també els polítics espanyols en totes les violències i qüestions que sols poden causar un agreujament en la trista divisió que avui pateixen els catalans.

per Joan J. Mitjavila

Totes les circumstàncies polítiques no serien prou per desviar la nostra fe en els ideals de la Unió Democràtica de Catalunya. La nostra convicció no és filla dels aires que en un moment determinat puguin orejar la terra. Lluny del nostre partit aquells que lleugers de pensament i àgils en el canvi de posicions, creuen que servir el país, vol dir atendre les seves personals apetències. Aquests sense el vent, que en política és irregular, no podrien viure, els cal aquest buf per mantenir vives llurs cobejances. Mirem amb despreci els trànsfugues, morats i pàl·lids, que aquest serà el record que restarà de llur pas.

Però servir el país és una exigència continuada. Sense desvirtuar-ne l'esperit, atents a les arrels més fons de la seva personalitat. És una escola i és un hàbit gloriós, el lliurar-se a fer viure la terra que trepitgem. No es pot defallir, cal lluitar pensant amb el demà i amb els valors eterns que informen la nostra ideologia. Hi ha una gran missió a complir. Hi han moltes coses a redreçar. Tot el nostre poble, té al seu davant un estadi immens vorejat només que pel cel i la terra, per desenrotllar la seva activitat. Per sentir orgullósament la germanor, per llançar-se amb ritme a realitzar la tasca que reclama la seva personalitat col·lectiva.

En moments adversos, i tot. La terra primer que tot. Els records i les gestes arrencades en la nostra visió. Sapiguem viure al conjur d'un nom. Tinguem lleialtat amb nosaltres mateixos, ferma en les conviccions. Gustem del goig de la tasca anònima, segurs però de que res es perd, segurs de que amb la tasca més humil, preparem les gestes més grans de l'avenir.

Tots els que formem a Unió Democràtica de Catalunya, som gent disciplinada al servei d'un ideal. No sentim frisançes debils, però sabem que marxem amb seguretat, que els nostres rengles van engruixint. I que dia vindrà que la nostra tasca l'estimaran tots els homes de la nostra terra. Els que han fugit, tots els coneixem, o els que ha calgut eliminar, aleshores la recança els omplirà l'ànima.

Però aquell mot que per nosaltres ho representa tot, reclama fidelitat. Nosaltres hem d'ésser els primers.

TAPIOQUES i PURÉS

Figuere

són els millors.

PARAULES DE CHATEAUBRIAND

La fe és una força, una amor la caritat, i l'esperança una felicitat o, com diu la religió, tot una virtut.

El codi més perfecte de la justícia natural són les lleis de Déu.

Temes internacionals

per Marçal Trilla

Els darrers discursos

En aquests darrers dies l'activitat política d'Europa s'ha manifestat de diverses maneres. Els viatges dels estadistes d'un país a l'altre, les conferències, les reunions a la Societat de Nacions, i, finalment, els discursos. Aquesta darrera forma d'expressió ha tingut la particularitat de que, per bé que els parlaments hagin estat fets davant de públics indígenes, anaven adreçats als polítics estrangers.

Primerament ha estat Hitler que ha pronunciat un discurs en el qual ha tractat de desvirtuar l'acord franco-soviètic o sia de declarar-lo inútil tota vegada que es mostrava profundament pacifista. El lleó es travestia de mansa i innocent ovella. El seu objectiu, però, era deixar malparat el senyor Laval car és sabuda l'oposició que l'opinió dretista francesa havia fet al Pacte amb els dirigents soviètics en declarar que no tenia cap intenció guerrera.

A continuació Mussolini ha llançat un altre discurs força maquiavèlic, doncs, sense deixar entreveure clarament les seves intencions, advertia que en els seus afers no admetria intervencions de cap mena. L'al·lusió a la qüestió d'Abissínia era prou directa. Malgrat tot, Anglaterra i França l'han pogut convèncer i, per ara, la febre bèl·lica ha remès bastant.

Finalment el senyor Baldwin ha parlat a Londres de la seguretat i de la probabilitat d'una guerra i ha pronosticat que l'aviació ha d'ésser l'armia en la qual ha de reposar l'atenció de totes les nacions. Ensenys ha deplorat l'absència dels Estats Units de Ginebra, car, segons ell, la col·laboració nordamericana simplificarà moltes coses. «La col·laboració d'Anglaterra i els Estats Units podrien decidir la sort d'un conflicte armat». Com es pot veure, el polític anglès ha llançat un cap a Roosevelt. El difícil serà que el President ianquí el prengui.

Potser seria hora que tots els estadistes europeus es posessin d'acord i es deixessin de reticències. Perquè entremig de les paraules pot sortir el dia més impensat alguna explosió.

Veus i opinions d'altri

FLAMA publicà la setmana passada aquest bell editorial, inspirat en la mort de Joan Ferrer, que convida a la reflexió a tots aquells que massa adalerats darrera uns extremsismes eixors nequen tota llibertat i manquen a tot respecte.

Fa uns dies desfilaven pels carrers de Barcelona, braç enlaire i el puny clos, un si és no és marcialment, uns joves comunistes que acompanyaven el cos sense vida de Joan Ferrer.

Joan Ferrer era el secretari general del C. A. D. C. I., i no volem saber ni ens interessa, si pertanyia a alguna organització d'extremisme roig. Si, sabem, però, i això és el més important, que aquestes organitzacions no tenen la més petita noció de respecte a les idees d'altri i a la llibertat de pensament, ni saben el què és la lleialtat envers el proïsme, encara que per enganyar-lo calgui organitzar la befa més sagnant al cos, sagrat, d'un company de causa.

L'ànima és meua! deia el gran dramaturg català. Guimerà no podia pensar que aquesta gran veritat arribaria a ésser d'una actualitat palpitant a Catalunya, on, per part dels elements que han pretès monopolitzar la llibertat de consciència, s'escarneix l'ànima d'un mort, fent servir el seu pobre cos de senyera d'una manifestació comunista.

Perquè, el que no sabien els joves que seguien la manifestació pels carrers de Barcelona, era la comèdia inqualificable que estaven representant. El què no sabien, aquells que de bona fe, enduts per una fallera idealista, al·lucen arborats el puny clos, era que Joan Ferrer moria en els braços d'un sacerdot després d'haver confessat i rebut pietosament Jesús Sagramentat. Suposàvem, naturalment, que els nostres flamants extremistes, cuidarien d'amagar aquesta veritat; difícilment podia imaginar ningú que es faltés de forma tan grollera a un mínim sentit de respecte que la mort imposa.

Per això cal que la joventut conegui el fet. Cal, sobretot, que aquells que seguien la manifestació sapiguin que, en tot cas, hom enatjaven el cos d'un company que, en la seva darrera hora,

davant la realitat autèntica del més enllà, quan la veritat nua s'imposa sense la més petita coacció del món extern, s'entregà a la misericòrdia infinita de Déu i a Ell lliurà confiat la seva ànima. Cal que tu, jove comunista, jove i, per la seva joventut, amic i company nostre, sàpigues que la gran misericòrdia de Déu obrí els braços a Joan Ferrer com ens els obrirà a tots quan sigui també arribada la nostra hora. Però és que a tu, no et diu res, el gest de l'home que amb plena consciència de què el món no li donarà ja res, cerca en el sentit diví de la religió l'únic consol etern? I encara: tu que vols tenir consciència exacta de les coses, que dius que lluites per un món nou, perquè qualifiques d'engany l'actual organització social, totes la burla sarcàstica, el criminal engany de què has estat víctima, amb el veritable sacrilegi comès sobre el cadàver rígid de Joan Ferrer? Qui pot gosar parlar després, de llibertat de consciència, de lleialtat i de dignitat?

L'endemà de l'enterrament que comentem un rotatiu català «neutre», potser perquè té interès en amagar el seu verí en aquesta neutralitat sospitosa, portava la fotografia de l'enterrament i el comentava. Aquest mateix rotatiu és aquell que sistemàticament, demostra la seva mentalitat i el seu esperit educatiu, tirant al cove totes les notes que es refereixen al nostre moviment. No negligem les conferències de qualsevol ateneu llibertari, però troba antieducativa la tasca de la nostra admirable Escola Coral. Cal que tota la joventut comenci a veure clares les coses. Cal que es destriïn ben bé els camps. I nosaltres, en el nostre, hi exigim, primer que tot, una sinceritat autèntica i una conseqüència absoluta de doctrina i de procediments.

ACCIO COMARCAL de Tàrragona comentant i aplaudint les recents disposicions moralitzadores dictades per les autoritats es pregunta: I el Cinema...?

El que se'ns imposa—diu—és una campanya contra el cine im-

(segueix a la tercera pàgina)

Carnet de les lletres

* **ELS NOSTRES POETES.** — En diverses formes s'ha intentat la divulgació de la nostra poesia, i una d'elles ha estat la publicació de quaderns a poc preu dedicats a un poeta determinat. Recordem la «Lectura Popular» i «Els Poetes d'Ara». Els quaderns de la «Lectura», (publicats per Il·lustració Catalana) no duïen la finalitat de seleccionar, sinó més aviat la de recollir la producció d'escriptors de totes categories en vers i en prosa i cal dir que en aquest sentit feren una obra inestimable, que farà que no es perdin en l'oblit molts escriptors catalans; però aquesta finalitat obligava a barrejar molts noms de segon rengle als dels poetes de categoria. Quant als «Poetes d'Ara», es limitaven a presentar —i ho assolien, això sí—, una generació de poetes, i no una tria total del nostre tresor poètic. En canvi, aquesta col·lecció de «Els nostres poetes» que ha aparegut enguany, es proposa ésser una veritable antologia, i per això publica en cada volum una ampla tria de les composicions d'un dels caps de brot de la nostra lírica de tots els temps —que altrament són prou nombrosos i importants—, acompanyada d'una nota biogràfic-crítica i d'una bibliografia. = No cal dir si una cosa així és útil. De la literatura catalana ja s'ha dit que la joia és la lírica, i la veïem tan poc coneguda! Amb un volumet d'aquests qualsevol minyó principiant, qualsevol lector distret pot fer-se càrrec de tot un poeta, i pot sentir la revelació, a vegades tan fecunda, de la poesia pròpia. Són justos de mida, de contingut i de preu; són prou ben presentats, i tenen totes les qualitats per a fer-se populars. La tasca que han emprès llurs editors serà fecundíssima. = Una observació, només. Parlem de si es faran populars perquè suposem que és aquesta la intenció dels qui els publiquen. Si realment és així, no seria oportuna, en els poetes antics, una total modernització de l'ortografia? Ja sé que l'intelligent crític que dirigeix la secció antiga sentirà davant d'això els escrúpols de l'honest especialista. Però ens trobem que la major part dels nostres vells poetes ja són prou difícils de contingut; si volem que el gran públic de lectors se'ls senti seus, no hi ha altre remei que eliminar totes les dificultats que no siguin estrictament indispensables. = No aconsellaria pas el que fan, per exemple, certes edicions franceses, que donen per originals de vells trobadors o trovères veritables traduccions al francès modern, sense ni tenir en compte, ni avisar al lector, que, si unes fors escrites en llengua d'oil, altres ho foren en provençal. = Però sense arribar a això, sense deixar la probitat científica ni alterar els textos, crec que si en una ocasió s'han de fer les màximes concessions, és en aquesta, és a dir, quan es fa una temptativa de fer entrar els vells poetes en la massa del públic. Unes notes, unes explicacions, deixen salvada la probitat de l'editor; i els avantatges de la simplificació, per a l'efecte de divulgació que es cerca, no cal subratllar-los, em sembla. = La tria dels primers volums és molt encertada. Jordi de Sant Jordi, pel seu valor artístic i per l'atenció que darrerament ha merescut dels entesos, mereix ben bé obrir la marxa: és un dels casos més personals dintre de la relativa uniformitat de la lírica del seu temps, i bona part del nostre públic no el coneix gens. = Al segon, Aribau i Rubió i Ors eren obligats: no sé si la tria que s'ha publicat del segon és la millor per a donar-ne idea, però de totes maneres cal que ens acostumem a conèixe'ls i a recordar-los amb admiració i agraïment. = Pere Serafi té l'avantatge d'ésser perfectament comprensible avui en dia: el seu burgesisme barceloní, subratllat en el pròleg, la seva Musa limitada però agradosa, el fan propi per a la divulgació. = Quant a Folguera, com que les edicions de les seves poesies estan exhaurides, resulta que les darreres generacions el coneixen poc; això sol indicar si és important que n'hagi sortit una reedició en aquesta col·lecció, que si no tingués altre mèrit que l'haver extès el coneixement d'aquest gran poeta estaria ja ben justificada. = També Pere Torroella té interès, si més no històric. És l'introducció del sonet a casa nostra. = Mentre esperem altres volums, ens plau de felicitar els editors i encoratjar-los a seguir endavant.

* **ELS PEN CLUB** han celebrat el seu XIIIè Congrés Internacional. Hem vist a Barcelona un seguit d'escriptors de categoria —H. G. Wells, Benjamin Crémieux, Miss Delafield, Ernest Raymond, Klaus Manu, etc.—, i altres de molt importants en literatures menys conegudes —Sra. Top Van Ryn, M. T. Van Boclare, Elisabeth Bagriana, Balabanoff, Stella Olgierd, Comond Konrad, etc.—. I el que és molt important, ells ens han vist a nosaltres. N'hi han hagut molts que no han perdut pas el temps. No cal dir que tots hem procurat que no el perdessin.

* **EL REI BONET**, el de l'herència, fabulós o real, ha donat origen a un llibret d'E. Tarré, de Buenos Aires, on hi ha, al costat de suposicions gratuïtes ben divertides, algunes dades curioses.

* **EL PONT DE BALAGUER** ha estat estudiat per D. Carrové i Viola, que n'ha fet una monografia històrica il·lustrada, plena de dades. Aquests treballs monogràfics són en si modestos, però per a l'historiador futur són una base inestimable. Cal encoratjar l'autor.

* **TOMAS GARCES** publicarà molt aviat un llibre de versos.

MAURICI SERRAHIMA

Commemoracions... Cal però fer quelcom més

(ve de la primera pàgina)
les reivindicacions i bona part dels postulats de justícia social que en aquestes Encíclicques es propugnen amb llenguatge d'amor, hem deixat, pel nostre egoisme, que haguessin d'ésser aplicades per la coacció violenta i entre l'espèctacle de bombes i pistoles.

Cal acabar amb aquest ridícul entreteniment que es limita a glossar i a commemorar les bones coses per a defugir-ne, de fet, la seva aplicació.

Els catòlics catalans, i tots els qui vulguin que els principis cristians informin la vida col·lectiva, social i política del país, que girin la vista entera i esguardant el panorama social internacional vulguin, a l'últim, seguir les petjades dels homes que en altres nacions, posant-se sincerament al davant del moviment sindical cristià han assolit grans millores per als obrers, glòria per a l'Església Catòlica i pau per a llurs patries.

Mirem què han fet i què fan a Àustria, França, Bèlgica, Euzkadi, Holanda, Itàlia i Alemanya els catòlics de debò.

Emmurallem-nos en l'actuació social d'homes com Küfstein, Vogelsang, La Tour du Pin, De Mun, Decurtius, Mercier, Kettler, Manning, Gibbons, Parvachi...

En molts països l'obrer es troba emancipat de la tutela opressiva d'uns sindicats anàrquics que malden per enverinar-li l'ànima, perquè ha pogut constatar com, deixant-lo actuar lliurement dintre les associacions netament obreres, ha pogut plantar cara a l'egoisme i a l'afany explotador de molts patrons, fent-se fort en les institucions creades pel seu propi esforç, no necessitant proteccions patronals interessades, però poguent comptar sempre amb l'ajut moral de la jerarquia eclesiàstica.

A Catalunya diferents vegades s'ha provat de donar vida i acció al sindicalisme cristià. Però gairebé sempre, tojunt iniciades aquestes provatures, han vingut traves, impediments i entrebancs sorgits d'on menys podia esperar-se, que han fet encallar les més belles iniciatives o que han fet trabucar les més nobles il·lusions.

Avui l'empenta de la joventut cristiana de la nostra terra, ocupant el primer rengle l'ardida Federació de Joves Cristians de Catalunya, prova, una vegada més, fent-se seu el carro encallat i posant-li si cal noves rodes, de fer rullar pel camí de les reivindicacions proletàries aquest programa social propugnat des de les Encíclicques Papals i que és l'únic que ha de portar-nos a un millor i més just benestar social. Déu vulgui que el seu esforç es vegi reeixir.

Bo és, doncs, que commemorem la promulgació de la "Rerum Novarum" i de la "Quadragesimo Anno". Ara a l'ocasió del seu aniversari, magnífics parlaments s'han pronunciat, molt de bo i encomiàstic s'ha escrit celebrant, glossant i comentant les grans ensenyances i la immensa llum que raja d'aquests Documents, obra de Lleó XIII i de Pius XI. Cal, però, fer quelcom més.

Hi ha una dita llatina que resa així: "Facta, non verba". No és que en siguem partidaris del tot, però sí que en l'aspecte social els obrers i la classe mitja, que tenen prou motius per estar escamats, preferirien menys paraules i... més fets.

I el jovent, els obrers i els homes tots que amb entusiasme es disposen a treballar en el camp social cristià, també. I encara aquests, si més no, demanarien, a qui sigui... menys entrebancs.

Temes socials

per Josep M. Malet

D'UN ACORD

Pel senyor gestor del Departament d'Economia i Agricultura de la Generalitat, ha estat publicada una nota oficiosa, per la qual, es dona compte de la creació d'un Consell Superior d'Economia de Catalunya, i, segons es desprèn del preàmbul, amb assignació de funcions coordinadores, de promoció i tutelars de les aspiracions, necessitats i conveniències de la nostra economia nacional, en els seus diversos aspectes: agricultura, indústria i comerç.

Ha estat encarregada a una Comissió integrada per diversos entitats econòmiques, la tasca d'estructuració del dit Consell o Organisme, i, alhora, la de redactar un informe en aquest sentit. A la vegada, s'ha acordat obrir un període de quinze dies, a comptar de la data de la sotsdita nota, per tal que les entitats, organismes i corporacions dels diversos sectors de l'economia de Catalunya, compreses les patronals i obreres, que es creguin amb el dret de tenir un representant en el Consell, puguin sol·licitar-ho de la Comissió, adreçant els escrits al cap del Departament d'Economia i Agricultura.

Des d'aquesta secció volem recollir no pas l'aspecte polític i jurídic que la tal disposició planteja, sinó solament allò que a l'aspecte social es refereix.

Moltes vegades ens hem hagut de doldre que en organismes d'aquest caràcter, que pel seu enunciat haurien de respondre a un criteri ample i general de l'economia, de fet, s'hi hagi negligit la representació legítima del factor Treball, tan cabdal i important en la vida de la mateixa. Els ha informat i presidit un criteri tan restringit i burocràtic les més de les vegades, com de menyspreu per aquell factor.

Aquesta miope visió de l'ordre en el món de la producció i de l'economia en general, manca de sentit orgànic i veritable corporativisme, apart d'un senyalat greuge a la funció social del Treball, ha estat manta vegada causa de què els dits Consells i Corporacions llevessin eficàcia i acomplissin una positiva tasca d'endegament i d'impulsió de les activitats econòmiques, quan a més d'això, haurien pogut servir a una acció coordinadora i d'harmonització dels diversos interessos que hi juguen i hi compten.

L'acord de creació del dit Consell Superior d'Economia, intenta resoldre aquest problema i sols ens hem de lamentar que no abordi d'una fàcil més ampla i resoluta.

REVERSIO D'UNS SERVEIS

Llegim que en virtut d'un Decret del Govern de la República, de data 17 d'abril darrer, ha quedat sense efecte la resolució del Ministeri del Treball del propi Govern de data anterior, i, posterior al 6 d'octubre, que revertia a l'Estat espanyol els serveis d'execució de les Lleis socials a Catalunya en ordre al treball. Això ens satisfà només que en part, posat que allò que més ens plauria, fóra poder disposar de la funció legislativa. Els problemes socials adquireixen a casa nostra particularitats i característiques pròpies, que, solament coneixent-los i vivint-los de prop, es poden resoldre amb encert i eficàcia.

UNA RESOLUCIO DE JUSTICIA

Pel Ministeri del Treball de Madrid, ha estat refusat el recurs presentat per una Companyia contra una sentència d'un determinat Jurat Mixt condemnant a aquella a readmetre a un obrer acomiadat o bé a abonar a aquest la corresponent indemnització. L'empresa al·legava com a motiu de l'acomiadament, el no interessar els serveis de l'obrer en qüestió, contra allò que era la veritable causa, el no voler aquest obrer acceptar una modificació en el contracte que representava una regressió en les condicions de treball. La resolució del Ministeri s'ha fundat en la consideració de què es tractava d'un acomiadament injust atès que per al mateix s'havia exercit un dret abusiu. No cal dir com celebrem aquesta resolució pel seu sentit de justícia.

Veus i opinions d'altri

(ve de la segona pàgina)

cretada en aquestes paraules de l'Evangeli: «No vol la mort del pecador, sinó que es converteixi i que visqui». No volem tampoc la desaparició del cinema, sinó que es torni honest i decent i que hom en tregui els fruits útils i honestos, que no són pas pocs els que pot portar.

Es cert que alguns catòlics han sentit moltes vegades inquietud davant la troballa d'un nou descobriment, d'una institució o d'un nou corrent social, preveient tal vegada el mal ús que hom en faria, i en lloc d'acceptar-los, en lloc de fer-se'ls seus, de fer-los cristians i de valer-se d'ells com a instruments per a la difusió del bé, han preferit inhibir-se. Què n'ha esdevingut d'aquesta posició molt olímpica, si es vol, però molt estèril? Senzillament, que aquest invent ha quedat sense lluita en mans dels enemics que n'han fet el que n'han volgut per anar contra el bé i contra els bons costums. I així és com hem tingut moral. La posició dels catòlics enfront del cinema, queda ben con-

després de lluitar sempre amb desavantatge.

Si és infantil negar que el cinema és un poder social de primer ordre, també és estar faltat de seny no aprofitar-ho i posar-lo al servei del bé i de la veritat. I en això ha estat la gran falla dels catòlics.

I sapiguem que no n'hi ha prou, encara que sigui cosa digna d'elogi, que les autoritats exerceixin la censura, com tampoc no es pot exigir que l'Estat resolgui per si mateix els problemes morals que planteja el cinema. És necessària la cooperació ciutadana degudament organitzada, i la contraposició del cinema honest i bell al cinema immoral i pornogràfic. I els catòlics especialment i d'una manera elemental, almenys, de complir el deure gravíssim de boicotejar tot espectacle que sigui una ofensa a la moral cristiana.

TAPIOQUES i PURÉS

Figueres

són els millors.

“LA MONTSERRATINA”

FLECA i PASTISSERIA

Pastes, panets i coques immillorables.

Coques de Montserrat

COMTAL, 15 - TELÈFON 13583

Valoracions

per Emili Rius i Manyà

Es molt probable que quan aquestes ratlles surtin en lletra de motllo, ja estigui tot dat i beneït pel que fa a la valoració dels serveis d'O. P. traspasats a Catalunya, però no hauran perdut per això llur interès, per tal com no aspiren a influir en la valoració d'ara, sinó a fer publicitat dels diversos factors, de les quantitats en efectiu i dels valors morals que hi juguen, a fi de que, de mica en mica, el poble es faci càrrec de les coses i un altre dia puguem aconseguir un resultat un xic menys injust que el que ara ens serà ofert.

Perquè de just no en serà fins que fem la valoració en sentit contrari al d'ara, és a dir no dels serveis que Espanya traspasa a la Generalitat, sinó dels que l'Estat central s'encarregui de fer per compte de Catalunya. I, per a quan aquest cas arribi, no volem pas que perduri el mesquí criteri de pagar per cada servei just el que l'Estat actualment hi esmerça a Catalunya; tot i que llavors podria tenir un caire de justícia en pagar per un servei fet el seu cost; mentre que aplicar-lo en sentit contrari, és a dir en els traspasos de l'Estat a Catalunya, representa la condemna a no poguer fer tot allò que l'Estat no ha fet i per la sola raó de que l'Estat no ho ha fet. Si els ministres que han passat darreterament per qualsevol ministeri haguessin esmerçat a Catalunya (i ho podien haver fet) el doble o el triple del que hi han esmerçat, les valoracions respectives serien també del doble o el triple del que seran ara. Posem per cas, que amb motiu de l'atur i altres, hom hagi cregut més urgents les obres hidràuliques i altres a Andalusia, Aragó i altres, de manera que a Catalunya hi hagués vingut sols una part molt petita del pressupost d'Obres Públiques; aquest fet, que hauria de portar com a conseqüència i compensació un període de major despesa en la nostra terra, quan passada o atesa aquella urgència arribés l'hora de realitzar les obres que haguessin quedat en segon terme, ara, en combinació amb l'article 16 de l'Estatut que varen donar-nos, serviria perquè es perpetués (és un dir) i esdevingués injusta aquella preferència que podia no ésser-ho mentre era ocasional i passatgera. Cal refusar aquesta fórmula, que permet als malpensats de suposar que algú hagi aprimat sistemàticament les despeses del seu departament a Catalunya per tal de disminuir-ne la valoració; és evident que aquest perill la fa absolutament inadmissible.

Altres fórmules han estat llançades i no sé si proposades, perquè encara és l'hora que els homes que regeixen la Generalitat no han fet públic el seu desig, ni el seu criteri ni el que s'atreveixen a demanar. L'extensió territorial de Catalunya, comparada amb la d'Espanya, (6'8 %), és un element bàsic per a la valoració de molts serveis, però seria injust prendre-la com a base única per tal com n'hi han d'altres tant o més adients i tots ells més favorables a Catalunya que aquest. L'un és la relació de poblacions, que és de 0'12 i la mitja geomètrica (combinació i ponderació) d'ambdós elements és de 0'091. Un altre factor hi ha, més important encara, que és el volum relatiu del comerç i de la indústria que pot ésser mesurat per la relació de tributacions i és si fa o no fa de 23'5 %; com que aquest factor és més important que els altres dos (perquè és el que determina principalment la quantitat de necessitats en molts ordres, inclús en l'ordre espiritual de l'ensenyament) cal equiparar-lo en categoria per al càlcul, no a cada un d'ells sinó a la seva resultant que hem trobat ésser de 9'1 %; la nova resultant, també per mitja geomètrica, i reduïda a la unitat és de 0'152. Encara hem de comptar que a Catalunya els obrers cobren més jornal, la vida és més cara, tota mena de coses i obres costen més en general, i cal pagar millor els empleats per a mantenir-los en la mateixa categoria; per a tenir en compte aquest fet hem de multiplicar els resultats obtinguts per la relació de vida cara i després reduir-los a la unitat o a tant per cent; si prenem com a mòdul la soldada corrent d'un peó al camp (6 ptes. a Catalunya i 4 ptes. fora), la relació serà de 1'5 i el coeficient final valdrà 21'2 %.

Si apliquem aquest coeficient a la valoració de O. P. i sortim de la xifra de set-cents milions de pessetes despeses per l'Estat, que trobem en una informació periodística d'aquests dies i que suposem despulada ja de la part corresponent als serveis que l'Estat s'ha reservat, trobarem un valor molt pròxim als cent cinquanta milions de pessetes, bonica suma en comparació de la de trenta-dos milions, que ens havia estat assignada i que ara, amb el desinterès, la generositat i la munificència de costum, ens han discutit, i qui sap si ja ens han retallat, una colla de senyors que no són jueus ni molt menys.

NOTICIARI

U. D. de C.

Consell Comarcal de Barcelona-ciutat. — El Comitè executiu d'aquest organisme ha prosseguit una intensa tasca en les funcions que li estan encomanades.

Va celebrar-se l'anunciada visita dels elements de la delegació del Camp d'en Grassot a l'estatge de la de Gràcia. Va resultar

un acte ple d'optimisme i companyonia en el qual els socis d'ambdues delegacions compartiren i s'efectuaren canvis d'impressions sobre la política general i sobre l'actuació particular de cada delegació; imperà una general satisfacció per l'activitat mostrada pel Comitè comarcal.

Per demà diumenge hom ha preparat una nova visita de les

La República catalana del 1462

per R. Carreres Valls

(continuació)

Es aquesta declaració la prova més palesa de què a Catalunya el concepte de la monarquia era molt diferent d'altres pobles. Al declarar Joan II enemic de Catalunya el tractava exactament com si fos un rei o personatge d'altre país. No li llevava el caràcter de Rei d'Aragó que podia ostentar lliurement si volia. El declarava senzillament enemic ço que equivalia al bandejament pur i simple o al que ara en diem destronament.

El dia 9 de juny del 1462, esdevenia en conseqüència el cop fatal provocat per la monarquia entronitzada pel compromís de Casp. Aquell poder sobirà que havia intentat restaurar Ferran d'Antequera i que la política transigent del seu fill Anfós i de la Reina Maria no permeté concretar, caigué tot d'una al crit dels consellers de Barcelona llue estimaren interpretar la voluntat popular realitzant un acte d'estricta justícia. D'ençà d'aquell moment la monarquia ja no representava res a Catalunya. Era bandejada i declarada enemiga junt amb tots els que la resguissin i de fet i de dret quedava proclamat el govern del poble per al poble. La República.

(continuarà)

TAPIOQUES i PURÉS

Figueres

són els millors.

dues esmentades delegacions al local de la de Sant Andreu, carrer de Sant Andreu, 292, baixos.

Per al dijous vinent està anunciada també una visita col·lectiva al local de Sarrià, situat al carrer del Clos de Sant Francesc, 14, primer.

Per a més endavant hom projecta diverses organitzacions que s'emprendran amb caràcter global entre totes les entitats de la ciutat.

Juventut de Barcelona. — La Joventut d'U. D. de C., Entitat Matriu, recorda a tots els afiliats del Partit que té establert un servei de compra de llibres amb el qual hom pot aconseguir una rebuixa en els preus.

Es poden fer les comandes a la Secretaria, personalment o per telèfon (20.400).

O. d'E. S.

Aquesta entitat convoca els seus socis fundadors a la reunió que en el seu estatge social (Comtal, 15, 1r) es celebrarà dimecres vinent, dia 5 de juny, a dos quarts de vuit del vespre, per tal d'eleger els seus representants al Consell de l'Obra.

Una reconstrucció moral, i gosariem dir material, de Catalunya no és possible pel camí que seguim. L'interès de Catalunya no ha d'ésser una qüestió de dretes i esquerres sinó el mòbil i la preocupació de tots els catalans.

Activitats valencianes

S'ha constituït a València l'entitat «Proa», consell de cultura i relacions valencianes.

Saludem la seva aparició i ens plau publicar a les nostres planes aquest manifest que adreçat a l'opinió suara ha fet públic:

«La necessitat de coordinar els esforços valencianistes en l'aspecte cultural, ens mou a constituir una entitat semblant a les que han propulsat altres moviments nacionalistes triomfants. Tindrà com a directrius essencials tots aquells principis en els quals coincideixen les entitats i individus que integren el moviment valencianista i que podríem resumir breument en l'afirmació de la personalitat valenciana en el doble aspecte de la llengua i del dret al propi govern.

Este Consell aspira per tant a dirigir i organitzar tota manifestació i activitat valencianistes, que tinguin un valor representatiu i totalitari en els aspectes cultural i patriòtic.

Al mateix temps i com a tasca constant, el Consell a través de les Seccions que ha de crear, treballarà per:

Establir relacions adients amb tots els moviments recobradors i singularment amb els més afins.

Coordinar les activitats culturals i valencianistes, i

Organisar un fons informatiu que facilite la seua labor i la dels organismes valencianistes i alhora oriente les aspiracions nacionalistes dels nostres compatriotes.

EL CONSELL

PROA tindrà un Consell, encarregat de fixar la seua orientació, constituït per onze membres, a saber:

President, Nicolau Primitiu Gómez Serrano; Secretari general, Adolf Pizcueta Alfonso; Gerent, Enric Navarro i Borràs. Depositari, Francesc Soto Mas; Vocals, Joaquim Reig Rodríguez, Miquel Duran de València, Angelí Castañer, Pasqual Asins Lerma, Carles Salvador, Emili Gómez Nadal i Maximilià Thous Llorens.

El Consell, en el plaç de dos anys, fixarà les normes per les quals s'haurà de procedir per els adherits a la seua renovació.

EL SECRETARIAT

Existirà a més un Secretariat dividit en Seccions, que abanda de les activitats que realitzarà sota el patronatge del Consell, les que s'esmenten a continuació:

COORDINACIO DE LES ACTIVITATS CULTURALS DEL PAIS VALENCIA

La limitació de les possibilitats del nostre moviment exigix més que enlloc que es coordinen tota mena d'iniciatives i activitats culturals per tal d'evitar en lo possible que es perjudiquen unes a altres i per a què totes elles assolixquen el seu màxim desenvolupament.

La missió de PROA en este aspecte consistirà en fer la propaganda entre tots els adherits i els simpatitzants valencianistes de les obres creades o proposats a realitzar; en ajudar per mitjà de consell i adhoc de l'esforç econòmic, aquelles iniciatives que considere indispensables i que no tinguin antecedents en projecte o en realització; en crear un repertori de publicacions valencianes, facilitant la seua adquisició als adherits i simpatitzants; en influir sobre la premsa del País Valencià per a què dedique a les nostres activitats culturals l'atenció que es mereixen, etc., etc.

RELACIONS AMB CATALUNYA, MALLORCA, TERRES D'OC I POBLES PENINSULARS

Es necessari crear un intercanvi constant entre Catalunya, Mallorca i País Valencià primer, i amb la resta dels pobles de la nostra comunitat cultural o estatal després.

Este intercanvi, tot lo extens que les possibilitats de PROA ho permeten, s'iniciarà principalment per un contacte amb els Centres culturals i editorials a base de posar a l'abast dels adherits a la nostra entitat tota mena de publicacions d'aquells països i totes les informacions d'atre ordre que solliciten i de fer arribar consegüentment a les terres d'intercanvi, les manifestacions del nostre esperit.

PROA en este sentit propulsarà a més un acostament de tots els moviments nacionalistes, basat en la coneixença mútua.

ORGANISACIO

PROA tindrà com a missió principal confeccionar un cens valencianista i els fixers necessaris com a elements auxiliars de les Seccions i al servei de les entitats valencianistes que ho solliciten.

GRIDA

Ens cal només, per acabar, insistir en la finalitat altament de PROA i recabar l'ajuda de tots els que simpatitzen amb els nostres propòsits.

A fi de fer possible a tots la col·laboració econòmica en la nostra obra, es fixa una quota mínima d'una pesseta mensual, mitjançant la qual s'adquirirà el títol d'adherit.

València 1 d'abril de 1935.

«Proa» ha fixat el seu estatge social a la ciutat de València, carrer de Llibrers, 8, entresol.

G. Huguet Segarra. — Guillem Renat i Ferris. — F. Escrivà. — M. Sanchis Guarner. — A. Tarrin. — G. Hernández. — Robert Moróder. — Josep Castanyer. — Josep Monmeneu Gómez. — Josep M. Bayarri. — Francesc Bosch. — A. Sánchez Gosalbo. — Miquel Peña Masip. — Joan M. Añó. — Salvador Guinot. — Ramon A. Cabrelles. — Salvador Carreres. — Llorenç Sorli Ballester. — Eduard Martínez Ferrando.

T. G. Núria: Boters, 10, int.; Tel. 17053

7 5 7 0 6

es el número del telèfon de la casa més antiga i millor organitzada de Barcelona per al repartiment de tota classe de propaganda així com també pel cobrament de rebuts.

Oficines: Muntaner, 79, pral. 1.ª